

IÑURRITZA ETA TALAIMENDI INGURUETAKO LANDA-EREMUAK ETA EREMU NATURALAK ZAINTZEAREN ALDEKO MOZIOA.

Aspalditik ezaguna dugun moduan, Zarautzen dagoen eta zarautzarrok dugun aberastasun handienetako bat gure ingurunea da. Talaimendi, Iñurritza, Asti, Aitze, Urteta, Argoin, Abendaño, Urdeneta, Elkano, Igerain, Mutxio eta hondartza bera dira, besteak beste, aberastasun horren isla nagusiak. Aberastasun horren jabeak eta onuradunak zarautzar guztiok gara eta, aldi berean, aberastasun horrek denboran irautearen arduradun nagusiak ere zarautzarrok gara. Udala, beraz, aberastasun horren erregulatzailerik eta kudeatzailea ere bada.

Ditugun baliabideak eta ingurua bera alferrik xahutu gabe eta ondorengoei behar bezala oinordetzan uztea dira garapen iraunkorraren oinarriak. Garapen iraunkor honek, Agenda 21eko oinarriek adierazten duten moduan, zeharkakoa izan behar du gure jardueraren arlo guztiak kontuan hartuz: energia-kontsumoa, mugikortasuna, hirigintza garapena... Garapen eredu hau beharrezkoa dela adieraztearekin batera, kontrako bidean jarduteak eragin kaltegarriak dituela argi geratu da azken hamarkadetako ibilbidean. Gurean ez ezik, nazioartean ere arazo honen berri hamaika haizetara zabaldu da. Agian, berrietan adierazgarrienetakoak, negutegi efektuaren eta klima aldaketaren harira iragan azaroan eta abenduan Parisen egin zen COP21 konferentzia.

Halakoetan gertatzen den moduan, ideia orokorretara mugatzeko joera badugu ere, Udalaren eta udal ordezkarien zeregina herri mailan eragitea da. Hirigintza garapenari dagokionez Zarauzko Udalak badu egitasmo ausart bat: eraztun berde-urdina.

2008an egitasmoaren proposamenak halaxe zioen: "(...) delimitar una serie de espacios (...), preservar las zonas verdes por su propio interés medioambiental y educativo, y crear una zona de esparcimiento. (...) aumentar la superficie arbolada e incrementar las zonas actualmente protegidas del PGOUZ. (...) Cualquier proyecto que promueva el mantenimiento de suelo virgen y de zonas verdes está contribuyendo a mitigar el efecto de cambio climático". Gerora, eraztun berde-urdina osatzeko oinarriek halaxe zioten: "(...) poner en valor los espacios limítrofes entre el entorno urbano y natural-rural (...), conservar y restaurar los enclaves naturales periurbanos creando un continuo de interés naturalístico como mejora del paisaje urbano actual." Amaitzeko, 2011ean aurkeztutako memorian, egitasmoaren helburuetako bat honela definitzen zen: "Biodibertsitatea eta herri inguruko berdeguneen zaintza". Memoria honela amaitzen zen: "Proiektuan herria inguratzen duten gune naturalen (babes figurarik ez dutenak gehienbat) egoera hobetzeko ekintzak agertzen dira".

Gauzak horrela, 2012an bai Iñurritza baita Garate - Santa Barbara ere kontserbazio bereziko eremu (KBE) izendatu zituen Eusko Jaurlaritzak. Baita aurretik baita ondoren ere, bada eremu horietan hiritartze-lanak egin nahi izan dituenik. Momentuz, Zarauzko Udalak guztiak ukatu ditu eraztun berde-urdinean zeuden irizpideei eta ezarritako arauetara jarraiki. Hala ere, azkenaldian bada kontrakorik egiteko asmoa erakutsi duenik eta, are gehiago, egiten ari denik. Zarauzko udalerrian bertan, aurretik ezetz esan zitzaion sustatzaile batek Plan Berezia aurkeztu zuen ekainean berriz ere. Plan Berezi honen asmoa Talaimendi auzoko lurzoru urbanizaezinean *surfcamp* bat egiteko egitasmoa arautu eta garatzea litzateke.

Honen aurrean, bada argitu eta azalerratu behar denik.

Batetik, Arartekoak Talaimendi inguruan eraikitzen ari den Amezti eraikinari buruz orain gutxi emandako 2016IR-946-15 ebazpena dago, zeinaren ondorioetan, besteak beste, "halako lurrak hiritartze edota eraikitze lanen bidez eraldatzea desegokiak direla" aipatzen den. Eraikinaren lizentzia egokia den ala ez epaitu gabe, hori epaitegiak esango baitu, halako lurretan eraikitzeari buruzko kontrako ebazpen argia da aipatutakoa.

Bestetik, ezarri nahi den gunea nekazaritzako intereseko areetako lurzoru urbanizaezina denez, Plan Orokorrean ere badira hainbat puntu kontuan hartzea beharrekoak direnak:

- Ordenantzetako 1.1.03. artikuluan, irizpide orientatzaileak aipatzen dituenen, "*ingurumen-iraunkortasunekoak, lurzoruaren berezko baliabide naturalak babestekoak, lurzoruaren okupazio iraunkorrekoak - hauen birgaitzeari eta berrerabiltzeari lehentasuna emanez-, (...)*" aipatzen da.

- 2.2.03. artikuluan, Iñurritzako eremua bereziki babestea azpimarratzearekin batera, kostaldeko ertzak Estatuko kostaldeei buruzko legearen arabera arautuko direla zehazten da, zeinak "*elementu naturalen eta ingurunearen babesa zaintza eta hobekuntza sustatu*" behar direla agintzen duen.

- Lurzoru urbanizaezina dela kontuan hartuz, beste bi artikulua ere gogora ekartzea komeni da. Batetik, 9.1.02 artikuluan, halako lurzorian, "*oro har, nekazaritza, abeltzaintza eta baso arloko ustiapena egin*" beharko dela ezartzen da, landa-ingurunean kokatu behar diren herri-onurako ekipamenduei ere atea irekiz Aldundiaren halabeharrezko deklarazioa dutenean, beti ere. 9.2.05. artikuluan ere, azken aipamen hau zehazten da, halako ekipamenduak "*izaeragatik eta ezaugarriengatik nahitaez landa-ingurunean kokatu behar diren eraikuntzak eta instalazioak*" izango direla azpimarratuz.

- Amaitzeko, 4.2.02. artikuluan ageri den moduan, halako ekipamendua ezinbestean lurzoru urbanizaezinean (nekazaritzarako intereseko arean, zehazki) eraiki behar izatea eta horrek duen interes orokorrak berebiziko garrantzia du Plan Berezia onartu ala ez erabakitzerakoan.

Udalari dagozkion erabakiekin jarraituz, bada aipagarria den beste puntu bat ere. 2006ko abenduaren 20an Eusko Jaurlaritzak hasierako onespina eman zion Iñurritzako Biotopoko planari. Jendaurreko epean, partzela eremu urbanoaren eta Biotopoen artean geratzen zela eta izango zuen presio urbanistikoa handiaz babesteko arrazoiarekin, Zarauzko Udalak orain Plan Berezia garatu nahi den partzela babesteko eskatu zion Eusko Jaurlaritzari. 2008ko uztailaren 17an Eusko Jaurlaritzak Udalaren alegazioa onartu zuen eta berriz ere jendaurrean jarri zuen Biotopoko plana, aipatutako partzela babes eremuan jarritz.

Udalak onartutako araudiarekin batera, Udalaz gaindiko administrazioek ere onartutako legeak aipatzea interesgarria da.

Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Arloko Planak (LAP) eta 17/2008 Legeak, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoak, balio estrategiko altuko gunetzat dute Plan Berezia garatu nahi den partzela. LAParen 48. artikuluan balio estrategiko handiko kategoria duten guneak "*mantentzea eta gordetzea lehentasuna*" dutela azpimarratzen da eta, 49. artikuluan, "*arreta berezia jarri behar dela halako lurzoruak okupatzeko prozesuak kontrolatzean*" zehazten da. 17/2008 Legeak ere, bide beretik, balio estrategiko handiko lur hauek "*estrategikoak direla Eusko Autonomi Erkidegoan eta interes sozialekotzat joko direla horrenbestez*" arautzen du.

Itsasertza Babestu eta Antolatzeako Lurraldeko Arloko Planak ere partzela Nekazaritza eta abeltzaintzako eta landazabaleko antolamendu kategorian sartu zuen. Itsasertzeko LAParen 22. artikuluan irizpide orokor moduan, ekosistemak eta nekazaritzako paisaiak zaintzea ziurtatuko duten jardueren gaitasun agrologikoa mantentzea hartzen dute. Halaber, 17.E3. artikuluan hainbat ekipamendu ere onargarritzat jotzen dituzte: "*Landa-inguruneari lotutako ekipamenduak, badin eta nahitaez landa-ingurunean kokatuta egon behar badira*" edota "*itsasoko eta lehorreko jabari publikoari lotutako ekipamenduak (salbamendu instalazioak, dutexak, komunak eta antzekoak)*".

Amaitzeko, paisaia izango duen eragina ere aipagarria da. Talaimendi auzoan, gune maldatsu eta irekian, erdisotoa, beheko solairua eta goiko solairua izango dituen 4551 m²ko ekipamenduak eraztun berde-urdinean zuzenean eragingo du, inguruko paisaia desitxuratzearekin batera. Azpimarratzekoa da, azkenik, ekipamendu hau atzeraezinekoa dela, alegia, behin eraikita ezin izango dela leheneratu jatorrizko egoerara.

Guzti hau kontuan hartuta, Udalbatzarrak honakoa erabakiko du:

1. Zarauzko eraztun berde-urdina indartzeko pausoak emango dira, egitasmoa garatuko duten departamentu eta zerbitzuak beharrezko baliabidez hornituz. Kontzientziazioan eta dugun aberastasuna azaltzen ahalegin berezia egingo da.
2. Eraztun berde-urdinaren egitasmoa osatzea oztopa dezaketen hirigintza garapenak ekiditeko ahalegin berezia egingo da eta Udala, hori hala izateko, agente aktibo izango da. Udalbatzar honek Udaleko gainontzeko organo eskudunei ere eskaera bera luzatzen die.
3. Plangintzan egin beharreko aldaketa oro (Plan Orokor, Partzial edota Bereziak) egin aurretik, Zarauzko Udal Plangintzako Aholku Batzordean eztabaidatuko dira.
4. Udalak lurraldea antolatzen duten Udalaz gaineko tresnak bete eta betearaziko hartuko ditu, bai arauak eta baita irizpideak ere.
5. Erabaki honen berri Udal departamentu eta zerbitzu guztiei jakinaraziko zaie.

Zarauzen, 2016ko otsailaren 22an

EH BILDU
Mikel Goenaga

IRABAZI ZARAUTZ
Ana de Benito